

**Framsýning:
Føroysk nútíðarlist**

Framsýning:
Føroysk nútíðarlist

Færeysk samtímalist

Listasafn Reykjavíkur — Kjarvalsstaðir
október – desember 1998

Listasafnið á Akureyri
janúar – mars 1999

Sýningarstjórn / Framsýningarstjórn:

Eiríkur Þorláksson, Gunnar Hoydal, Haraldur Ingi Haraldsson,
Kinnu Poulsen

Inngangur

Samstarf norrænu þjóðanna hefur lengi verið einn af hornsteinum samskipta Íslendinga við nágranna sína, og á sama hátt hafa samskipti listasafna í þessum

löndum átt mikinn þátt í að efla kynningu á erlendri myndlist hér á landi. Kynning á íslenskri myndlist á Norðurlöndunum hefur og verið mikil, bæði með samstarfi safna og fyrir tilstilli samtaka listafólks, sem hafa verið öflugur vettvangur norrænnar samvinnu.

Samband íslensku þjóðarinnar við nánustu ættingja sína og næstu nágranna í Færeyjum hefur löngum verið gott, og þar er myndlistin ekki undanskilin. Íslenskt listafólk hefur sýnt verk sín þar, og færeyskir listamenn hafa einnig haldið sýningar hér á landi. Samstarf listasafnanna hefur einnig verið náið, og sýningar farið á milli á þeirra vegum; sú sýning sem hér er kynnt til sögunnar er gott dæmi um afraksturinn af góðum tengslum milli Listasafns Færeyja, Listasafns Reykjavíkur og Listasafnsins á Akureyri.

Á sýningunni gefst tækifæri til að kynnst því sem er efst á baugi í listalífi Færeyja nú um stundir. Verður sýningin fyrst haldin á Kjarvalsstöðum í Reykjavík, en ferðast síðan norður yfir heiðar og verður sett upp í Listasafninu á Akureyri. Við undirbúning þessarar framkvæmdar lögðu margir hönd á plóginn, og viljum við sérstaklega þakka samverkafólki okkar í sýningarnefndinni og öllu starfsfólki Listasafns Færeyja fyrir þeirra framlag, með von um að sýningin hljóti verðugar viðtökur hjá íslenskum listunendum.

Inngangur

Samstarvið millum tær norrönu tjóðirnar hefur lengi verið hornasteinur í samskiptinum millum Íslendingar og grannatjóðirnar. Kunnleikin um útlenska myndlist

her á landi er vörðin nógv stórri við hetta samskiptið millum listasövnini. Kunningararbeiðið hefur verið umfangandi, bæði ígjögnum samstarvið millum sövnini og tann munadygga stuðulin frá listafelagskapum, ið hava verið eitt gott stöði undir norrönum samarbeiði.

Sambandið millum Íslendingar og teirra næstu grannar í Føroyum er eisini stak væl eydnað og her er myndlistin uppi. Íslenskir listamenn hafa víst fram í Føroyum og teir føroysku í Íslandi. Samstarvið millum listasövnini hefur eisini verið fyrimyndarligt og tey hava sent framsýningar sínámillum. Framsýningin, sum nú verður opnað, er eitt frálíkt dæmi um ágóðan av tí neyva og góða sambandinum, ið hefur verið millum Listasavn Føroya, Listasavn Reykjavíkar og Listasavnið á Akureyri.

Á hesi framsýning fáa vit høvi at kunna okkum um tað sum hendir innan føroyska list í hesum døgum. Framsýningin verður fyrst hildin á Kjarvalsstöðum í Reykjavík, men fer síðani norðurum og verður sett upp á Listasavninum á Akureyri. Nógv stuðlaðu okkum í fyrireikingarstarvinum og vit vilja serliga takka okkara samstarvsfólkum í framsýningarnevndini og øllum starvsfólkunum á Listasavni Føroya. Vit vóna at henda framsýning fær ta góðu undirtøku millum íslensk listaáhugað, hon hefur uppiborið.

Eiríkur Þorláksson

forstöðumaður Listasafns Reykjavíkur

Haraldur Ingi Haraldsson

forstöðumaður Listasafnsins á Akureyri

Úr hafinu miðju — Færeysk myndlist

Fjallið rís grænt úr sjónum. Vegur þumlungar sig upp brekkuna eins og svört rák þvert yfir læki og gil. Hvað vill hann? Hvert ætlar hann sér? Hér er

hvergi hús að sjá, ekkert fólk, ekkert nema stöku sauðkind sem lætur sér ekki lynda að vegurinn er kominn og fer sína leið þvert yfir hann. Kannski staðnæmist hún til að nudda sér utan í vegarstein, hverfur svo niður handan vegarins. Nú kemur í ljós að þetta er enginn venjulegur steinn, ofan á honum er annar steinn og smáhnúllungar á milli. Það mótar fyrir höfði og andliti. Fjölda vegarsteina hefur verið raðað upp, mörg andlit mæna fram veginn, þau hlusta inn í bergið, horfa út á fjörðinn og á eyjarnar hinumegin. Fjallið er ekki einsamalt, einhver er hjá því, stendur vörð og vill því vel.

Inni í dalnum er verið að plægja. Grasið er dekkra en í úthaganum, slætti er nýlokið og búið að hirða. Förin eftir traktorinn standa eftir eins og breiðar rákir, ristar í gróðurlitinn. Milli plægðu reitanna eru dökkir skurðir. Traktorinn er kominn yfir en hefur skilið eftir sig hjólför, ekki þversum eins og á fyrri reitnum heldur á ská. Í næsta reit liggja þau upp og niður, og á honum miðjum mynda þau mikinn boga. Allt gæti stefnt í sömu átt, en hér örlar á stærri áætlun, dalurinn þarf að fá vitneskju um hana og öðlast nýtt líf.

Innst í höfninni milli gamalla hlera og ryðgaðra víra er haugur af notuðum bíldekkjum. Stóru togararnir sem sigldu fánum prýddir inn fjörðinn heyra sögunni til. Gömlu skipin eru eftir, nú fara menn varlega í sakirnar og kannski er hægt að nota eitthvað af því sem aðrir fleygja. Net er spennt yfir dekkinn til þess að þau fjúki ekki í roki og á netinu kringum hauginn eru stóreflis dekk af vörubílum og þungavinnuvélum sem urðu verkefnalausar þegar kreppan kom og allt lamaðist. Þau mynda stjörnumunstur, stærstu dekkinn yst, hin smærri innar. Efst á haugnum er langstærsta dekkið og ofan á því annað gljásvart, eins og smurt með olíu. Er þetta birgðageymsla eða listaverk? Getur það staðið af sér öldrurótið eða næsta fárviðri?

Færeysk myndlist er alstaðar sjáanleg. Hún sprettur af sjálfu sér úr hversdagslífinu og ídulega er fyrirmyndin gamalt handverk. Úr bátasmíði í þúsund ár sem hefur gert færeyska bátinn með sínu leikandi léttu sköpulagi að fullkomnu verkfæri, leikfangi hafsins eins og fiðlan er leikfang tónaflóðsins. Eða úr ullarvinnslunni, allt frá því rúningu lauk og þar til konurnar þrjónuðu litfagrar peysur eða ófu fjölbreytt munstur í viðhafnarfatnað á löngum vetrarkvöldum. Myndræn hugsun lagar sig að tíma og samfélagi, er síbreytileg og hraðfleygari nú en áður, en hvar sem augun skima ber hana fyrir sjónir.

Og leitin er auðveld í Færeyjum, því landið er svo lítið og fólkið svo fátt. Land með eigin tungu, sögu og menningu, einangrað í úthafinu öldum saman, og er að stíga sín fyrstu spor inn í hinn stóra heim. Landið allt er ekki stærra en sem svarar einu byggðarlagi þar sem allir þekkja til allra, en lýtur þó einu skipulagi og býr að fjarskiptatækni þróaðra þjóða. Miðaldir með sínum mikla barningi á sjó og landi eru rétt um garð gengnar; nú standa yfir flutningar inn í sýndarheim, sem hægt er að skapa með tölum og myndum á skjá og kalla fram með því að þrýsta á hnapp á lykklaborði.

Sá sem vill skilja Færeyjar verður að gera sér ljóst að allt er afmarkað og opið í senn. Nútíminn er eins og snurða á þræði tímans, landið næstum ósýnilegt en landslagið og hafið gríðarlegt, böndin sem tengja fólkið eru sterk en einsemdin næstum takmarkalaus, heimþrá og útþrá takast á í sálum mannanna. Og á hinum síðari árum með gjaldþroti atvinnureksturs á öllum sviðum helst úrræðaleysið í hendur við vaxandi sjálfstraust. Hafi Færeyingar orðið sér til skammar sem braskarar eru þeir ennþá lifandi sem þjóð. Þegar svo margt annað misheppnaðist hélt listin og menningin velli.

Listiðkun í Færeyjum er merkilegt íhugunarefni þegar haft er í huga hvað þjóðin er fámenn. Þótt færeyska hafi ekki verið viðurkennd sem aðalmál fyrr en 1948 nálgast fjöldi þeirra bóka sem skrifaðar eru á eyjunum íslensku fyrirmyndina. Þótt hljóðfæri hafi varla þekkt í Færeyjum fyrr en á þessari öld er verið að semja færeyska tónlist fyrir hljómveitir, kóra og færeysku symfóníuhljómveitina. Tónlist færeyskra tónskálda nær eyrum annarra þjóða í vaxandi mæli. Allt er ungt, nýbyrjað og á tilraunastigi. Andstætt því sem gerist meðal stórra þjóða er hér að finna orku sem ekki þarf að vinna bug á viðteknum venjum og aldagamalli hefð.

Hið sama gildir um myndlist í Færeyjum. Enn er á lífi fólk sem man þá tíma að hún var ekki til. Nú er hún alstaðar, í opinberum byggingum, á skrifstofum, inni í híbýlum fólks og í hversdagslífinu, ef til vill í ríkari mæli en annars staðar í veröldinni.

Færeyska mótsögnin blasir hér enn við augum. Færeysk myndlist lifði og lifir enn í hversdagsleikanum. En listin sjálf er aðflutt úr miklu stærri heimi. Færeyskir listamenn fengu tækifæri til að vinna og skapa með því að segja skilið við daglegt strit og amstur og halda af landi brott. Þeir hafa næstum allir aflað sér kunnáttu og þekkingar erlendis, einna helst í Danmörku en einnig annars staðar á Norðurlöndum og í Englandi. Þeir þekkja vel til þess sem er að gerast annars staðar; á ferðalögum sínum heimsækja þeir söfn og sækja sýningar og á vinnustofum þeirra eru ný tímarit innan um pensla og málningartúpur.

Eitt myndefni er þeim þó hugstæðara en önnur: Landið og náttúran heima í Færeyjum. Færeysku skáldin tóku umheiminum opnum örmum og fluttu hann inn í sinn eigin heim til þess að geta orðað alla hugsun á sinni eigin tungu. Þannig er einnig í megindrátum farið færeysku listmálurunum. Náttúran er svo nálæg, landið svo hrikalegt, síbreytilegt ljós og litir ráðast á sjáöldrin úr öllum áttum, enginn getur varið

sig. Það er eins og færeyskir listamenn verði að tala við náttúruna til að finna sitt eigið tungutak. Færeyskt landslag verður móðurmál þeirra og með hjálp þess finna þeir leiðina til sköpunar.

Sámal Joensen-Mikines (1906–79), oft nefndur faðir færeyskrar málalistar, var hinn fyrsti sem helgaði sig myndlistinni. Í lok þriðja áratugarins var hann í París og kynnti sér nýjustu stefnur í heimi listanna. En þær sögðu honum lítið og á kvöldin fór hann heim í herbergið sitt og málaði vatnslitamyndir frá Mykinesi, heimaey sinni, eftir minni. Thomas Arge (1942–78) var nemandi danska málans Richards Mortensens, sem var heimspekkur fyrir óhlutbundin málverk sín. Í skólanum stóðu nemendurnir og máluðu óhlutbundin verk í hreinum litum og stórum flötum — allir nema Thomas. Hann málaði urð og grjót, hross og hestamenn í faðmi færeyskra fjalla.

Því er yfirleitt haldið fram að expressjónismi sé meginstefna í færeyskri list og helsti efniviður hennar sé myndin af byggðarlaginu undir bröttum fjöllum með hafið í baksýn. Þetta efni stendur djúpum rötum í færeyskri þjóðarsál: Náttúran, skelfileg og eyðileggjandi en jafnframt rík og gjafmild, húsin og öll mannanna verk á valdi æðri afla. Öll örlög manns og þjóðar rúmast í þessari mynd, í listaverkinu leysast þau meira og minna upp í litum og formum, sumum dimmum, öðrum leifturskærum, oft bundnum í munstur þar sem litirnir glóa undir niðri, stundum í flæðandi frelsi en ævinlega þannig að áhorfandinn kannast við sig og getur sjálfur lagt af stað inn í myndina. Þetta er kannski leyndardómurinn sem gerir að verkum að færeysk myndlist er ekki aðeins umfjöllunarefni sérfræðinga heldur laðar að sér mikinn fjölda áhugamanna. Samt er listin ekki fyrirhafnarlaus, hún kemur ekki bara færandi hendi heldur gerir líka kröfur. Hér geta verið torfærur en vandfýsinn og þolinmóður áhorfandi finnur sjálfur veginn upp fjöll og um bergsyllur.

Það var Mikines sem léði persónulegum örlögum, styrjöld lífs og dauða, mál á léreftinu. Expressjónismi hans tjáir söknuð og ótta, hann er skáld og vill segja sínar stóru sögur með litum og dramatískum áherslum. Þýðing hans fyrir færeyska list er mikil og lifandi enn í dag, en það var annar listamaður sem lagði grundvöll að þeirri landslagsupplifun sem seinna varð ríkjandi í Færeyjum. Jack Kampmann (1914–89) var danskur listamaður, fæddur í Lundúnum. Hann kvæntist færeyskri konu og bjó í Færeyjum frá 1948 og fram á sjötta áratuginn. Fyrirmynd hans var Cézanne og hann varð í krafti hæfileika sinna lærifaðir margra þeirra listamanna sem komu fram um þetta leyti. Hann krafðist þess að listaverkið væri fyrst og fremst mynd, ekki saga, og hann hafði mikil áhrif á Ingálv av Reyni (f. 1920) sem fór að ráðum hans og hvarf frá náttúrulegum og friðsælum stemningsmyndum til hins frjálsa og skapandi verks, sem hefur gert hann að miðdepli færeyskrar listar og stórmenni í list á Norðurlöndum. Það er landslag Jacks Kampmanns og Ingálvs av Reyni sem gengur aftur í hinum sérstæða færeyska expressjónisma.

Þessi expressjónismi hefur fundið sér ýmsa farvegi. Langt er á milli formfastra mynda Ingálvs av Reyni og glóandi, Van Gogh-kenndra mynda Thomasar Arges. Nú þegar hálf öld er liðin síðan myndlist vann sér sess í Færeyjum blasir við víðari sýn. Landslagið

stendur ekki eitt og sér. Maðurinn hefur ekki enn snúið baki við listinni sem áhorfandi og hann hefur ekki verið gerður brottrækur úr listaverkinu. Það sést æ betur að hlutbundna formið er önnur meginstefna færeyskrar myndlistar. Andlitsmyndir Mikiness og klassískar styttur Janusar Kambans (f. 1913) af fiskimönnum og fólki við dagleg störf eru sennilega þau verk sem öðru fremur hófu færeyska myndlist á herra stig og leystu hana úr fjötrum heimahaganna. Með þessum verkum varð færeysk list samanburðarhæf við heimslitina.

Hjá Thomasi Arge sjáum við fólk sem gengur inn í hamarinn og verður hluti af landslaginu. Í sjálfmyndum Ruthar Smith (1913–58) er eins og landslagið brjótist fram í andlitunum, óttanum, hinu miskunnarlausu og örvæntingarfulla. Það þarf að leita uppi óhlutbundnu stúlkurnar hjá Ingálvi av Reyni, þær eru nánast ósýnilegar, gætu verið landslag nema hvað sjóndeildarhringinn vantar og formið gengur upp í myndina. Fólkíð í þessum myndum og málverkum fleiri yngri listamanna eru oft fremur tákngervingar en einstaklingar, það fjarar út í myndinni eins og litabrellur náttúrunnar. Þá koma fram bræðurnir Torbjörn Olsen (f. 1956) og Hans Pauli Olsen (f. 1957) og maðurinn verður aftur meginstefið í listinni.

Torbjörn Olsen hefur oft fengist við að mála færeyskt landslag og þó einkum og sérflagi umhverfi byggðarlagsins, bæinn og stúlkurnar í bænum. En það eru andlitsmyndirnar sem einkenna hann sem listamann og hann hverfur aftur til þeirra að loknum ferðalögum og tilraunum annars staðar. Altaristaflan í kirkjunni í Haldarsvík sýnir síðustu kvöldmáltíðina að klassískri fyrirmynd en andlit lærisveinanna bera myndina uppi og flytja áhorfandann í gegnum hana. Andlitin gætu sýnst rósöm og græskulaus en skyndilega kviknar glampi í auga og þetta sérstæða fólk birtist okkur með lifandi auðkennum.

Hans Pauli Olsen er einn á báti. Hann starfar nú af meiri atorku en nokkru sinni fyrr; höggmyndir hans eru farnar að setja svip sinn á heimabæinn Þórshöfn og verk hans eru eftirsótt annars staðar, sérstaklega í Danmörku þar sem hann býr og starfar. Úr nánast engu hnoðar hann leirinn milli fingranna í gríðarmiklar myndir sem eiga sér rætur í klassískri myndlist og nútímalegri tilfinningu um straum og flæði, skugga og speglanir. Tæknikunnátta hans gefur honum frelsi og í ljós hefur komið að verk hans hafa haft mikil áhrif og tryggt mannslíkamanum nýjan sess í danskri og kannski einnig skandinavískri höggmyndalist. Hér er eftirtekjan af arfi Augustes Rodins, hugmyndafræðin er þó allt önnur, mörkin milli tilfinninga og veruleika fljóta og gefa vísbendingu um nýstárlegar leiðir.

Fljótandi og óviss er einnig tilfinningin í hlutunum sem Guðrið Poulsen (f. 1961) ber fyrir okkur. Hún er einn fárra færeyskra listamanna sem setur saman þrívíddarmyndir og einnig hér þekkjum við formið og teljum okkur skilja að þetta er úr okkar eigin heimi. Eins og leirmunirnir með vatnaverum og gróðri á hafsbotni sýna er rými í samsetningunni sem skapar drauma. Skolar okkur í þessa átt eða einhverja aðra, erum við þangróður sem straumurinn ber með sér?

Óvissan er kannski rétta orðið þegar við hugum að yngstu kynslóð færeyskra listamanna. Það gæti verið andstaðan gegn „hinu færeyska“ sem er að brjótast fram, uppreisnin gegn ríkjandi þáttum í færeyskri list. Hugsanlega snertir það aðstæðurnar í Þjóðfélaginu. Það er svo stutt síðan allar eyjarnar tók af grunni og breyttust aftur í floteyjar, eins og segir í gamalli sögn. Sá tími kom að allt lamaðist, allt tók kollsteypu, fiskurinn og grundvöllur tilverunnar hvarf og allir lifðu á miskunn annarra. Dæmi um ráðleysi og stórhug er að finna í nýjustu listinni í Færeyjum, en samtímis bjóða aðrir fram valkosti: Myndin verður að vera mynd, áthagarnir og landslagið er horfið, eftir standa litir og form. Og kannski einnig líkaminn, sem enginn sleppur frá og menn verða að bera með sér eins og byrði eða fyrirheit eins og fram kemur hjá Rannvá Kunoy (f. 1976), yngsta þátttakandanum á þessari sýningu. Húsið er ein glerskán, fyrir innan streymir blóðið um víðar æðar eins og lifandi gróður, landslagið hefur snúið við og horfið aftur inn í mannslíkamann.

Færeysk myndlist er eins og eyjarnar sjálfar, afmarkaðar en samt með auðkennum sem koma líkt og af sjálfu sér og krefjast ekki mikillar rannsókna. Tíminn sem hún spannar er stuttur og auðvelt að fá góða yfirsýn. En umheimurinn verður æ nærgöngulli. Hafið er endalaust þegar maður stendur á ströndinni en skreppur saman í ekkert þegar það sést úr gervihnetti úti í geimnum. Í Færeyjum eins og annars staðar í heiminum rignir sömu myndunum látlaut yfir eins og sprengjum og draumarnir fá ekki svefnfrið. Samruni í tíma og rúmi er hvarvetna auðsær og í útvarpinu heyrum við að enska alþjóðamálið er að verða móðurmál ungu tónskáldanna og hljómsveitanna.

Á sama hátt verður landslagið ekki áfram móðurmál færeyskra myndlistarmanna — draumahafið skolar því burt eins og úthafið sverfur af litlu eyjunum uns ekkert er eftir. Tilfinningin í myndinni hefur þó meiri þýðingu en sjálft myndefnið. Skapandi tilfinningu er hvarvetna að finna í Færeyjum og hún sigrast á smæð og erfiðum lífskjörum. Listin er verk sem verður að vinna, ekki vegna þess að það er til markaður fyrir hana, heldur vegna þess að hugur og hjarta krefst þess. Þá verða nýjar aðstæður og breyttur heimur ekki ógnvaldur heldur nýtt tækifæri.

Maður situr í gulu járnhúsi og lyftir stóru bjargi með tækinu sem hann stýrir, setur það varlega ofan á aðra steina líkt og ryðgaður stálkjafturinn væri hans eigin hönd. Í kjallaranum hinumegin við veginn hljóðsetja ungir sveinar myndir sem þeir hafa fundið á netinu. Myndirnar eru af konum í miklu brimróti — en þetta er brim sem þeir hafa fundið nyrst í Færeyjum. Í herberginu fyrir ofan þá situr stúlka. Dragðu myndina inn einu sinni enn. Hún smellir með músinni á tækjalistann, nú birtist breiði pensillinn og hún litar uppi og niðri, inn í króka og kima. Veggurinn fyrir aftan hana er allur eitt málverk með munstrum.

Astrid Andreassen
Bóndinn / Bóndin, 1998
Prjónað / Búndið og stoppað, um 170 x 200 cm

Zacharias Heinesen
Frjáls náttúru lýsing / Frí náttúru lýsing, 1993

Bárður Jákupsson
Hesperísk strönd 3 / *Hesperisk Strond 3*, 1997
140 x 200 cm

1996

Rannvá Kunoy
Rannsókn hins innra, II Rennsli/*Kanning av tí innara, II Rensl*, 1998
Rauðkrít / *Reyðkrít* 140 x 100 cm

Amariel Nordoy
Vetrarmorgunn, Vestmanna / *Vetrarmorgun, Vestmanna*, 1995–98
80 x 130 cm

Hans Pauli Olsen
Hjördis og skugginn / *Hjördis og skuggin*, 1993
Trefjagler / *Glastrevja*, 200 x 140 x 48 cm

Marius Olsen
Síðdegis, Malinsfjall / *Seinnapartur, Malinsfjall*
Steinprent, 50 x 66 cm

Torbjörn Olsen
Sjálfsmynd / *Sjálfsmynd*, 1995
120 x 90 cm

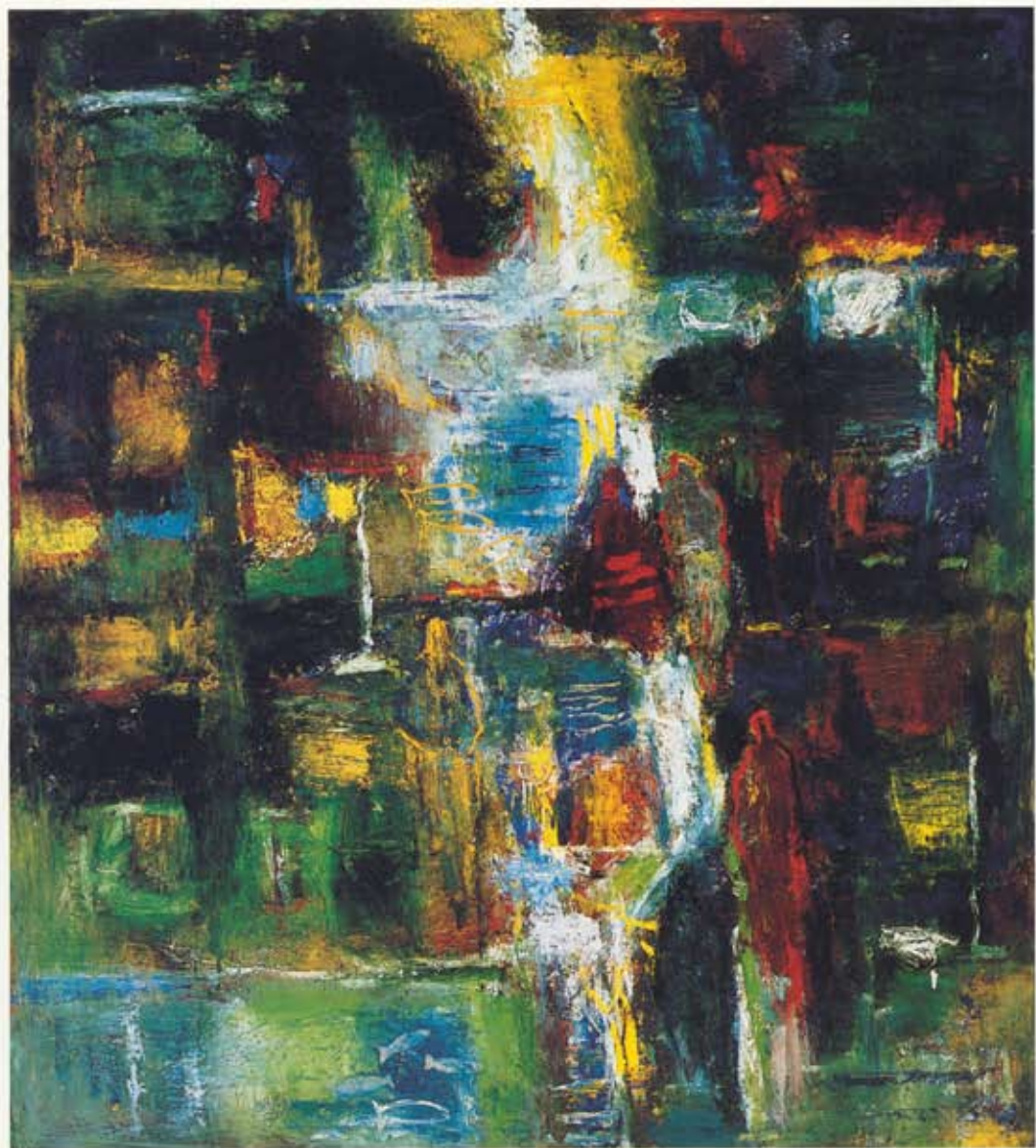
Tróndur Patursson
Náttúrulýsing / *Náttúrulýsing*, 1997
Tempera

Guðrið Poulsen
Samræður 1-6 / *Samrøða 1-6*, 1998
Steinleir/*Steintoysleir*, um 25 x 60 cm

Ingálvur av Reyni
Stúlka / Genta, 1995

Kári Svansson
Úr Skálabotni / *Úr Skálabotni*, 1998
180 x 160 cm

Tita Vinther
Pétursnót / *Pétursnót*, 1998
Blönduð tækni / *Blandað tækni*

Úr miðjum havi — Føroysk myndagerð og myndlist

Fjallið stendur grønt upp úr sjónum. Ein vegur fer klórandi í brekkuna sum ein svørt skøva á skák tvørtur um løkir og gil. Hvat vil hann, hvagar ætlar hann sær? Her er einki hús at síggja nakra staðni, einki fólk, einki uttan onkur seyður, sum ikki letur sær lynda, at vegurin er komin, men gongur sína vanligu rás tvørtur um hann. Kanska steðgar hann á at nagga sær ímóti einum stabbasteini, fer so niðurav hinumegin. Nú sæst, at stabbasteinurin er ikki vanligur steinur, settur er annar steinur upp á hann, klípi er ímillum, her er eitt høvd og ein andlitsgrein. Hyggjandi fram eftir vegnum eru fleiri andlit, stabbasteinarnir eru eitt heilt fylgi av stabbum, sum laga seg hvør eftir øðrum, lurtandi inn í bergið og hyggjandi út á fjørð og oyggjarnar hinumegin. Fjallið er ikki heilt einsamalt, onkur er hjá tí, stendur á varðhaldi og vil tí væl.

Inni í dalinum er velt upp úr nýggjum. Grasið hevur dimmari lit enn hagagrasíð, har er nýliga sligið og grasið koyrt burtur. Sporini av tindum og av teimum breiðu hjólunum á traktorinum standa eftir í hónum sum breiðar rípur, svartar í tí grøna. Millum teir veltu teigarnar eru myrkar veitir. Traktorurin er farin yvirum, men hevur sett síni spor á skák og ikki tvørturum sum á fyrra teiginum. Á tí næsta standa tey oman og niðan, og har, miðskeiðis fyri, eru tey sett í ein stóran boga og drigin djúpri niðuri. Alt kundí verið drigið somu leið, men her er størri ætlan uppif, dalurin má fáa at vita av hesum og fáa annað lív.

Innast í havnarlagnum millum gamlar lemmar og rustaðar veirar er dungin av brúktum bildekkum. Teir stóru trolararnir, sum sigldu flaggskryðdir inn eftir fjørðinum, eru søga nú. Tað eru tey gomlu skipini, sum liggja eftir, nú eru varnar tíðir, og kanska fæst eisini okkurt burtur úr burturkastinum hjá øðrum. Ein nót er spent útyvir dekkini, at tey ikki skulu verða tikin av vindi, og niðri á sløttum, niður á nótina, liggja tey nógv størri dekkini av dumparum og teimum tungu arbeiðstólunum, sum stóðu fyri ongum, tá ið kreppan kom, og alt steðgaði. Tey liggja í stjørnumynstri, størst úti í hornunum, heldur minni inni í gripunum. Uppi á dunganum er størsta dekkið av øllum, og upp úr tí, beint upp og niður, eitt annað og skínandi svart, sum var tað smurt í olju: Er hetta goymsla ella verk? Fer hetta at standa uppi í næsta uppgangi ella eftir næstu ódn?

Føroysk myndagerð sæst allastaðni. Hon kemur sum av sær sjálvum úr øllum gerandislívi, og vanliga verður tað gamla handverkið tikið fram sum dømi: Bátasmíðið í túsund ár, sum hevur gjørt føroyska bátin við sínum smidligu bondum og bordum til

eitt fullkomið amboð, eitt leikfæri fyri sjógv á sama hátt sum fiólin er leikfæri fyri tónar. Ella viðgerðin av ull frá tí, seyðurin verður royttur og fram til tey fjølbroyttu mynstrini, konurnar bundu inn í troyggjur ella vovu inn í veitsluklæðini tey longu vetrarkvøldini. Myndahugurin lagar seg til tíð og samfelag, bráðliga skiftandi og skjótari farandi nú enn áður, men framvegis er hann til allastaðni, har sum eygu leita.

Og í Føroyum er lætt at leita, tí landið er so avmarkað í vídd og so fáment við fólki. Eitt land við sínum egna máli, søgu og mentan, avbyrgt av víðum havi í øldir, nýkomið inn í ta stóru verðina. Alt landið er ikki meira enn ein bygd, har øll vita hvør av øðrum, kortini við allari skipan og øllum samskipti, sum nú finst í framkomna heiminum. Miðøldin er nóg illa farin afturum við sínum tunga arbeiðsstrevi á sjógv og landi, nú vit flyta okkum inn í ein heim í skapaðum veruleikalíki, ein heim, sum kann gerast við tølum og myndum á einum skíggja og verða trýst fram á einum knappaborði.

At skilja Føroyar er at gera sær greitt, at alt er avmarkað og opið í senn. Tíðin nú er ein depil í tíð, sum hevur verið leingi, landið er næstan einki, men landslagið og havið ómetaligt, felagsskapurin er sterkur, men einsemið er samstundis endaleyst, heimkenslan heldur øllum saman, men útlongsilin dregur burtur og skilir sundur um somu tíð. Og í samfelagnum sjálvum hesi seinni árinum við vinnuligum húsagangi á øllum økjum gongur mistreysti undir liðini á eini vaksandi sjálvkenslu. Hava føroyingar gjørt sær fyri skommum sum spekulantar, so eru teir framvegis livandi sum fólk. Í eini tíð, har so nógv annað miseydnadist, hava listin og mentanin borið uppi.

Í mun til fólkatalið er tað listaliga arbeiðið í Føroyum merkisvert. Hóast føroyskt ikki varð viðurkent sum høvuðsmál í Føroyum fyrr enn í 1948, eru bókmentirnar nú í vavi næstan á sama støði sum tær íslendsku, ið sum kunnugt eru fyrimynd í øllum heiminum. Hóast ljóðfæri so at siga ikki vóru til í Føroyum fyrr enn í okkara öld, so verður í dag nýggjur føroyskur tónleikur skrivaður bæði til teir mongu rútmisku bólkarnar, til kórini og til føroyska symfoniorkestrið, og tónleikurin hjá føroyskum tónaskøldum verður framfördur meira og meira í øðrum londum. Alt er ungt, nýliga komið og skal roynast á fyrsta sinni. Í mun til tey stóru londini er her ein orka, ið ikki skal berja seg gjøgnum fastar siðvenjur og aldargamla hevð.

Sama er við myndlistini í Føroyum. Fólk liva enn, sum minnst, at hon var ikki til, og nú er hon allastaðni, í almennum húsum, í skrivstovum og, ivaleyst meira enn í nøkrum øðrum landi, heima hjá fólki, inni í vanligum stovum og fyri eygunum í vanligum heimalívi og gerandislívi.

Eisini her er tann føroyska mótsøgnin sjónsk: Føroysk myndagerð livdi og livir í gerandislívinum, og føroysk myndlist er nú vorðin partur av gerandisdegunum. Men listin sjálv er kominuttan frá úr einum nógv størri heimi. Tað var við at bróta seg burturúr og sleppa sær burtur, at føroysk listafólk fingur umstøður at arbeiða og skapa. Føroysk listafólk hava næstan ølluttan undantak vunnið sær færleika í útlondum, mest í Danmark, seinni eisini í øðrum norðurlondum og í Onglandi. Tey eru væl kunnað um

tað, sum hendir aðrastaðni, á ferðum vitja tey søvn og framsýningar, og í arbeiðsstovum teirra liggja nýggj tíðarrit á borðinum millum penslar og málingatupur.

Kortini er eitt myndevni fram um onnur hjá næstan teimum øllum: Landslagið heima hjá teimum sjálvum. Soleiðis sum føroysku skaldini hava tikið við umheiminum og flutt hann inn í sína egnu verð, so at alt skal kunna fáa orð fyri seg á móðurmálinum, nakað soleiðis hevur eisini gongdin verið hjá føroyskum listafólki. Náttúran er so nær, landið so ógvusligt, tað skiftandi ljósið og teir skiftandi litirnir so átrokandi beint fyri eygunum, at tað slepst ikki undan tí. Tað er, sum noyðist eitt føroyskt listafólk at tosa við tað fyri at finna sítt egna mál. Føroyska landslagið verður hansara móðurmál, og gjøgnum tað finnur hann sína skapandi leið.

Frásagnir eru um Sámal Joensen-Mikines (1906–79), ið vanliga verður nevndur faðir at føroysku málningalistini, tann fyrsti, sum setti alt sítt lív og alla sína orku í listina. Seinast í 30-árunum var hann í París til at síggja tey nýggjastu rákini í listaheiminum. Men tey søgdu honum lítið, og um kveldarnar fór hann heim á kamarið hjá sær og málaði eftir minninum vatnlitsmyndir úr Mykinesi, føðioyggj síni. Thomas Arge (1942–78) var næmingur hjá danska málaranum Richard Mortensen, heimskendur fyri sínar abstraktu málningar. Í skúlanum stóðu næmingarnir lið um lið og málaðu abstraktar myndir í reinum litum og stórum flatum, allir uttan Thomas. Hann málaði grót og urðar, ross og rossamenn millum føroysk fjøll.

Vanliga verður sagt, at ekspressionisman er høvuðsrásin í føroyskari list, og myndin av bygdini við brøttum fjøllum uttanum og sjónum aftanfyrri er høvuðsmyndin. Her er evni, sum hevur djúpar røtur í øllum føroyingum: Náttúran sum tað ræðandi og oyðandi, men samstundis ríka og gávumilda, húsini og tað mannaskapaða sum viðfáningur undir størri máttum. Øll lagna sum menniskja og fólk er í hesi myndini, í listaverkinum meira og minni sundurloyst í litum og skapum, sumt døkt og annað blindandi, ofta sett inn í mynstur, har litirnir loga meira undir enn omaná, viðhvørt frítt streymandi, men næstan altíð soleiðis gjørt, at áskoðarin kennist við tað og kann sjálvur ferðast inn í myndina. Í hesum er kanska loynidómurin, sum ger, at føroysk list er ikki mál hjá serkønum, men hevur eina breiða fjøld av áhugaðum fólki uttan um seg. Kortini er listin ikki ómakaleys, hon ikki bara gevur, hon krevur eisini. Har kann vera illgongt, men tann vandni og tolni áskoðarin vinnur sjálvur um røkurnar.

Tað var Mikines sum setti persónliga lagnu og tað harða stríðið millum lívið og deyðan upp á løriftið. Hansara ekspressionisma er myndir av sakni og ótta, hann er skald og vil siga sínar stóru søgur við litum og dramatiskum samansetingum. Hansara týðningur fyri føroyska list er livandi og sterk enn í dag, men tað var annar listamaður, sum legði grundstøðið undir ta landslagsfatan, sum seinni gjørdist ráðandi í Føroyum. Jack Kampmann (1914–1989) varð danskur listamálari, føddur í London. Hann giftist føroyskari konu og búði í Føroyum frá 1948 til fyrst í sekstiárunum. Hansara fyrmynd var Cézanne, og hann gjørdist við sínum gávuríka lyndi lærumeistari hjá nógvum av teimum listafólkum, sum tóku seg fram um hetta mundið. Hann kravdi, at listaverk

fyrst og fremst var mynd og ikki søga, og hann fekk stóra ávirkan á Ingálv av Reyni (f. 1920), sum eftir hansara ráðum slepti sínum naturalistiska og ofta friðsæla málingalagi og gav seg út í tað fría, skapandi verkið, ið hevur gjørt hann til miðdepilin í føroyskari list og eitt týðandi navn í norðurlendskari list. Tað er landslagið hjá Jack Kampmann og Ingálvi av Reyni, ið sæst aftur í serstøku føroysku ekspressionismuni.

Henda ekspressionisman hevur funnið nógvar leiðir. Langt er frá teimum sløttu, uppbygdu myndunum hjá Ingálvi av Reyni til tær næstan van Gogh-kendu logandi myndirnar hjá Thomas Arge, og nú hálv öld er liðin, síðani føroyska listin av álvara tók seg fram millum fólk, sæst ein breiðari mynd. Landslagið stendur ikki einsamalt. So sum menniskjað ikki enn er rikið burtur frá listini sum áskoðari, so er tað heldur ikki rikið úr listaverkinum, og tað sæst meira og meira, at tann figurativa myndin er onnur høvuðsrás í føroyskari list. Andlitsmyndirnar hjá Mikinesi og tær klassisku standmyndirnar hjá Janusi Kamban (f. 1913) av fiskimonnum og fólk í sínum dagliga yrki eru kanska tey verk, sum meira enn nakað annað førdu føroyska myndagerð upp á hægri stig og leiddu hana út um heimligu grindirnar. Við hesum verkum kundi føroysk list berast saman við listina úti í heimi.

Hjá Thomas Arge síggjast fólk, sum ganga inn í bergið og verða partar av landslagnum. Í sjálvsmyndunum hjá Ruth Smith (1913–58) er tað eins og landslagið brýtur seg fram í andlitinum, óttin, tað náðileysa og berliga. Tær næstan abstraktu genturnar hjá Ingálvi av Reyni skulu leitast upp, tær síggjast næstan ikki aftur og kundu verið landslag, var tað ikki tað, at her er eingin sjónarringur, men skap sum gongur upp í myndina. Fólkini í hesum myndum og í myndunum hjá fleiri av teimum yngru listafólkunum eru ofta meira tekin enn einstaklingar, tey fjara burtur í myndini, sum vóru tey bara annað litbragd í stóru náttúruni. Tá koma fram brøðurnir Torbjørn Olsen (f. 1956) og Hans Pauli Olsen (f. 1957) og gera aftur menniskjað og tað figurativa til høvuðsevni.

Torbjørn Olsen hevur mangan viðgjørt føroyska landslagið og kanska serliga tað bygda landslagið, býin og gøturnar í býnum, men tað eru andlitsmyndirnar, ið eru hansara serstaka listarliga eyðkenni, og sum hann kemur aftur til av ferðum og royndum aðrastaðni. Altartalvan í kirkjuni í Haldarsvík avmyndar seinastu kvøldmáltíðina eftir klassiskari fyrmynd, men tað eru andlitini á lærusveinunum, sum bera myndina og flytja áskoðaran gjøgnum hana. Andlit hansara kunnu tykjast friðarlig og meinaleys, men so skjýttist knappliga í einum eyga ella einum eygnabrá og hetta serstaka avmyndaða fólkid vísur seg fyri okkum livandi og eyðkent.

Hans Pauli Olsen stendur fyri seg. Hesi árin er hann virkin sum ongantíð áður, hansara standmyndir eru farnar at seta sín dóm á heimbyin Tórshavn, og hann er nógv umbiðin aðrastaðni, serliga í Danmark, har hann býr og arbeidir. Næstan sum upp úr ongum knoðar hann leirið millum fingrarnar til veldigar myndir, sum í senn taka støði í klassiskari myndlist og nútíðar kenslu av streymandi og flótandi myndum í skuggum og speglingum. Sjálðsami tekniski førleiki hansara gevur honum frælsi til at arbeida frítt, og tað sæst nú, at hansara arbeiði hevur havt stóra ávirkan og tikið mannalikamið

inn aftur í danska, kanska eisini norðurlenska standmyndalist. Arvurin eftir August Rodin hevur her fingið ein sermerktan eftirgróður, her tó við heilt øðrum hugmyndum, sum lata markið millum veruleika og kenslu flóta og soleiðis bera fram á nýggja og øðruvisi leið.

Flótandi og óviss er eisini kenslan í lutunum, sum Guðrið Poulsen (f. 1961) setur fram fyri okkum. Sum ein av teimum fáu føroysku listafólkunum, ið arbeiðir við uppsetingum og samansetingum av rúmligum lutum, er eisini her tað eyðsýnt, at vit kennast við skipið og halda okkum skilja beinanvegin, at her er tikið burtur úr okkara egnu verð. Men sum til dømis leirlutirnir við vatnverum og vøkstri á havsins botni vísa, so er í samansetingini eitt rúm, sum skapar dreymar. Skola vit hendanvegin, ella fara vit handanvegin, eru vit sjógrøs, ið bendast og laga seg eftir hvørjum streymi?

Óvissan er kanska rætta orðið, tá hugsað verður um tað yngsta ættarliðið av føroyskum listafólki. Tað kann vera mótboðið móti tí „føroyska“, sum er um at taka seg upp, uppreisturin móti tí, sum alt meira er vordíð ráðandi semja í føroyskari list. Ella tað kann hava við umstøðurnar í samfelagnum at gera. Tað er so stutt síðani, at alt landið varð tikið av grundini, og oyggjarnar gjørdust aftur flotoyggjar, so sum tær vóru í gamlari søgn. Eitt tíðarskeið kom, tá ið alt stedgadi upp, allar skipanir fóru um koll, fiskurin og lívsgrundarlagið hvarv, og alt livdi av náði hjá øðrum. Dømi um ráðaloysi og ovursinni finst í nýggjastu føroysku listini, samstundis er hjá øðrum eitt val sjónligt: Myndin má vera mynd, heimland og landslag er farið, eftir eru litirnir og samansetingarnar. Og kanska kroppurin, líkamið, sum eingin sleppur undan og má bera við sær sum byrðu ella fyrjáltan, so sum sæst hjá Rannvá Kunoy (f. 1976), yngst av luttakarunum á hesi framsýningini. Húðin er ein glærað skón, innanfyri rennur blóðið í víðfevnandi æðrum sum í einum livandi vøkstri, landslagið er vent við og komið upp aftur inni í mannakroppinum.

Sum Føroyar eru avmarkaðar í vídd og hava eyðkenni, ið koma sum av sær sjálvum og ikki krevja nógva gransking, soleiðis er eisini føroyska listin. Tíðarskeiðið, hon fevnir um, er stutt, og tað er lætt at fáa yvirlit yvir allar partar. Heildin er framvegis til. Men umheimurin trokar alt meira á, havið, sum er endaleyst, tá tú stendur á strondini, er einki, tá tað sæst úr fylgisveinum í rúmdini. Í Føroyum eins og aðrastaðni verður heimurin bumbaður av somu myndum, spreingingarnar eru tættar, og dreymarnir fáa ikki frið at sova, men ganga uppi dag sum nátt. Samanrenningin í tíð og stað er sjónsk allastaðni, og í útvarpinum hoyrist, at móðurmálið hjá teimum ungu songskøldunum og tónleikabólkunum verður meira og meira tað stóra felags enska alheimsmálið.

Á sama hátt fer landslagið ikki framhaldandi at verða móðurmálið hjá føroysku myndlistafólkunum, dreymahavið fer at skola tað burtur, soleiðis sum stórhavið máar burtur av tí lítla landinum, til tað einaferð er farið. Men meira týdning enn myndevnið sjálvt hevur kenslan, sum er í myndini. Tann skapandi kenslan er til allastaðni í Føroyum og røkkur út um stødd og trupul arbeiðskor. Listin er verk, ið má gerast, ikki tí at marknaður er fyri tí, men tí hugur ella kensla krevur tað. Tá so er, gerast nýggjar

umstøður og ein broyttur heimur ikki hóttan, men nýggjur møguleiki.

Maður situr í gulum jarnhúsi og lyftir tann øgiliga steinin við stóru maskinuni, hann hevur undir sær, setur hann so niður á aðrar steinar, varliga, sum var hesin rustaði grabbin hansara egna hond. Í kjallaranum hinumegin vegin leggja dreingir ljóð inn á myndirnar, teir hava funnið á internótini. Myndirnar eru av konufólkum í stórum brimgangi, men hetta er brim, teir hava funnið norðanfyri í Føroyum. Ein genta sæst í kamarinum uppi yvir teimum. Drag myndina inn og inn einaferð afturat. Hon trýstir teldumúsina inn á amboðsregluna, og har kemur tann breiði pensilin, og nú litar hon við honum, uppi og niðri, inn í krókar og snúðningar. Veggurin aftan fyri hana er allur ein stórus málningur av mynstrum.

Astrid Andreassen
Undir Glaðsheyggi 22
FO-100 Tórshavn
+298 31 38 78

Fædd 1948 í Vestmanna.

Kertemínde Husflíðhójskole: baldering, vefnaður 1968–70. Þórshöfn:
Myndvefnaður 1981. Gerlesborgskolen: Vísindaleg myndtækni, 1990–
91. Holbæk Kunsthójskole 1996 .

Sýningar:

Ólafsvökusýningin, Þórshöfn 1976–96; Smíðjan í Litluvík 1982, 1986; Norðurlandahúsið, Þórshöfn
1985; Færeysk list, Nikolaj Kirke, Kaupmannahöfn 1986; Smálands Museum 1989; Nordisk
textiltriennale 1979–1980; Nuuk, Grænlandi 1989; Vorsýningar í Þórshöfn 1990, 1992, 1998;
Hafnarborg, Hafnarfirði 1992; Gallarí List, Þórshöfn 1992; Nordic Heritage Museum, Seattle 1997;
Artemesia Gallery, Chicago 1997.

Meðal þeirra sem keypt hafa verk hennar eru Láargarður Þórshöfn, Fiskiánnsóknarstofan, Þórshöfn,
Listasafn Færeyja, Þórshöfn; Landstjórnin í Grænlandi, Nuuk; Sparisjóður Færeyja, Þórshöfn.

Veggspjöld fyrir Norðurlandahúsið í Þórshöfn 1991. Hefur teiknað mörg frímeki fyrir færeysku
póstþjónustuna. Veggspjald fyrir ráðstefnu „Environmental Changes in the North Atlantic Islands“,
Þórshöfn 1998. Ferðir til Provence 1981, Búdapest 1985, Amsterdam 1985, Galapagoseyja, Ekvador
1991.

Zacharias Heinesen
Dalagöta 4
FO-100 Tórshavn
+298-31 40 35

Fæddur 1936 í Þórshöfn.

Handíða- og myndlistaskóli Íslands 1957–58, Kunstakademiet í
Kaupmannahöfn 1959–63.

Sýningar:

Færeysk list, Den Frie Udstillingsbygning, Kaupmannahöfn 1976; Færøerne i Fokus, Kaupmannahöfn
1986; Giart, Gautaborg 1989; Art Copenhagen 1995–98; Charlottenburg, Berlín 1995;
Ólafsvökusýningar frá 1970, Þórshöfn; Kunsternes Hus, Ósló 1995; Listasafnið á Akureyri 1995;
Corner, Kaupmannahöfn 1996; Galleri Steen, Ósló 1998; Den Nordiske, Kaupmannahöfn 1972–97;
Vorsýningar 1990–98.

Einkasýningar:

Listaskálinn í Þórshöfn 1973–75; Union des Banques à Paris 1986; Galleri Gammel Strand,
Kaupmannahöfn 1973–77; Galleri Sct. Gertrud, Kaupmannahöfn 1986, 1991, 1993; Horsens
Kunstforening 1996; Listasafn Færeyja 1993; Galleri Borg, Reykjavík 1993; Galleri Bram, Jótlandi
1998.

Hefur m.a. myndskreytt Austurskólann í Þórshöfn 1980–82 og Den Danske Kirke í Husum, Suður
Slésvík 1990–91. Fékk Henry Heerup-styrkinn 1986.

Bárður Jákupsson
Nikolai Mohrgöta 3
FO-188 Hoyvík
+298 31 40 09

Fæddur 1943 í Þórshöfn.

Kunstakademiets Malerskole, Kaupmannahöfn 1970–72.

Sýningar:

Ólafsvökusýningin í Þórshöfn frá 1963; Færeysk list, Den Frie Udstillingsbygning, Kaupmannahöfn 1976; Galleri

Gammel Strand, Kaupmannahöfn 1982; Skovhuset, Værløse 1985; Færeysk list, Nikolaj Kirke, Kaupmannahöfn 1986; Giart 89, Gautaborg 1989; Vorsýningar Listaskálans frá 1990; Nordenfjords, Hjörning Kunstmuseum 1993; Fimm Færeyingar, farandsýning á Norðurlöndum 1993–95; Færeyskir málarar, Huset í Arnæs 1994; Færeysk list, Galleri Torso, Óðinsvéum 1995; Norræn náttúra, Konstens Hus, Luleå 1995; Artemesia Gallery, Chicago 1997; Koloristerne (gestur), Kaupmannahöfn 1998; Galleri Steen Osló 1998.

Einkasýningar:

Listaskálinn í Þórshöfn 1973, 1980, 1991; Gallarí List, Þórshöfn 1989, 1992; Galleri BKF, Stafangri 1985; Galleri Sct. Getrud, Kaupmannahöfn 1988, 1991; Norðurlandahúsið, Þórshöfn 1994; Galleri Klitgården, Assens 1994; Galleri Kvarnen, Kungälv 1995; Galleri Torso, Óðinsvéum 1998.

Hefur m.a. myndskreytt Landssjúkrahúsið, Færeya Fiskasölu, Fróðskaparsetur Færeya, Dronningens Ferieby, Grená og Eystri Landsrétt 5. deild, Kaupmannahöfn.

Leikmyndir fyrir ballettinn „Harra Pætur og Elinborg“ í Norðurlandahúsinu, Þórshöfn.

Hefur teiknað 22 frímerkjaseriur og 5 jólamerkjaseriur fyrir færeysku póstpjónustuna.

Fjöldi bókateikninga.

Einn í grafíska vinnuhópnum í Hjörning, Danmörku.

Hefur ritað greinar og bækur um færeyska list. Styrkur frá Statens Kunstfond 1991, bókmenntaverðlaun M.A. Jakobsens 1972 og 1991.

Rannvá Pálsdóttir Kunoy

Vallalið 8
FO-100 Tórshavn
+298 31 35 20

Fædd 1975 í Þórshöfn.

Stundar B.A. nám með málaralist sem sérgrein við City & Guilds of London Art School. Lýkur námi í júní 1999.

Amariel Norðoy
Fjalsgöta 68
FO-100 Tórshavn
+298 31 77 51

Fæddur 1945 í Klakksvík.

Skipasmiður 1961–65. Kunstakademiet, Kaupmannahöfn 1977–83.
Grafík-námskeið í Finnlandi 1984.

Sýningar:

Norræna húsið í Reykjavík 1973, 1984, 1985, 1993; Galleri 15, Ósló 1976;
Nordjyllands Kunstmuseum 1976; Den Frie, Kaupmannahöfn 1976;
Sveaborg Kunstcenter, Helsinki 1981 og 1994; Kielerwoche, Þýskalandi 1982; Scandinavian Today,
Bandaríkjunum 1982; Færeyskur þátttakandi í Eystrasaltsbiennialnum 1983; Færeysk list,
farandsýning á Norðurlöndum 1983 og 1988; Færeysk list, Nikolaj Kirke, Kaupmannahöfn 1986;
Grafica Atlantica, Íslandi 1987; Huset í Arnæs 1989–94, Den Nordiske, Den Frie, Kaupmannahöfn
1992–97; Fimm Færeyingar, farandsýning á Norðurlöndum 1993–95; Mikkelberg, Slésvík 1995.

Meðal einkasýninga:

Listaskálinn í Þórshöfn 1975–95; Randers Kunstcenter 1978; Galleri Gammel Strand,
Kaupmannahöfn, 1981; Galleri Sct. Gertrud, Kaupmannahöfn 1982–97; Galleri List, Þórshöfn 1987–
92; Galleri Secher, Charlottenlund, 1988; Bæjarstjórnin í Klakksvík 1988; Norðurlandahúsið í Þórshöfn
1997.

Hefur myndskreytt Sparisjóð Færeyja, Þórshöfn 1984, skólann í Porkeri 1985, Láargarð í Þórshöfn
1987. Myndir fyrir færeysk og norræn tímarit og bækur.

Hans Pauli Olsen
Tagensvej 102, 1 t.v.
DK-2200 København
+35 85 71 84

Fæddur 1957 í Þórshöfn.

Glyptoteket, Kaupmannahöfn, hjá Askou Jensen 1976–78.
Kunstakademiets Billedhuggerskole, Kaupmannahöfn, hjá Willy
Ørskov og Björn Nørgaard 1979–87.

Sýningar:

Færeysk list, Nordisk Konstcentrum, farandsýning á Norðurlöndum 1983–85; Vorsýningin,
Charlottenborg, Kaupmannahöfn 1985; Færeysk list 86, Nikolaj Kirke, Kaupmannahöfn 1986;
Moderne Kunst Overgaden, Kaupmannahöfn 1987; Min tid som pilot, Den Frie, Kaupmannahöfn
1988; Gestur hjá Den Flexible, Charlottenborg, Kaupmannahöfn 1988; Kunstforeningen Gammel
Strand, Kaupmannahöfn 1989 (með Henik Have); Færeysk list, Huset í Arnæs 1989; Giart 89,
Gautaborg 1989; Gentofte Kunstbibliotek (einkasýning) 1990; Grønningen, Charlottenborg,
Kaupmannahöfn 1991, 1993, 1994–98; Speglanir, Brandts klædefabrik, Óðinsvéum 1993;
Listaskálinn, Þórshöfn (einkasýning) 1993; Færeysk list, Vejens Kunstmuseum 1994; Vorsýningin,
Listaskálinn í Þórshöfn 1995; 920 millibör, Þórshöfn, Reykjavík, Nuuk 1995–96; Dansk Skulptur í
125 ár, Fyns Kunstmuseum og Århus Kunstmuseum, Nordenfjords, Hjörning Kunstmuseum (með
Hjördís Haack) 1997.

Brjóstmyndir af Friðrik krónprins og Jóakim prins 1994. Det National Historiske Museum i Hillerød. Friðriksborgarhöll. Brjóstmyndir af Margrétu drottningu og Hinrik prins 1997. Afsteypur fyrir ráðhúsið í Óðinsvéum. Höggmynd fyrir Norðurlandahúsið, Þórshöfn 1983. Höggmynd fyrir Langkæret, Lyngø, Uggerløse 1984. Höggmyndin Traðamaðurinn, bæjarstjórn Þórshafnar 1989. Fjórar höggmyndir fyrir Listasafn Færeyja 1986-93. Minnisvarði um Nólseyjar-Pál fyrir Þórshafnarbæ 1995. Höggmyndin Auga, Ádalsparken, Kokkedal 1996. Höggmyndin Hringriddarinn, Sønderborg 1998.

Marius Olsen
Eiriksgöta 8
FO-188 Tórshavn
+298 31 47 23

Fæddur 1963 í Þórshöfn.

Nordiska Konstskolan, Kokkola, Finnlandi 1986-87.
Hovedskous Målaraskola, Gautaborg 1988-89. Konst-
høgskolan, Umeå 1990-92.

Sýningar:

Ólafsvökusýningar frá 1983; Smíðjan í Litluvík, Þórshöfn 1984, 1985 og 1989; 8 Færeyskir listamenn Skovhuset, Værløse 1985; Færeysk list (einkasýning), Þórshöfn 1987, 1990, 1992; Færøisk Konst, farandsýning í Svíþjóð 1988-89; Giart 89, Gautaborg 1989; Silvénska Villan (með J Kamban), Saffle 1990; International miniatyrgrafikk, Fredrikstad, 1990; Vorsýningar í Þórshöfn frá 1990; Vorsýningar, Charlottenborg, Kaupmannahöfn 1991, 92; Tre Færøiska, Folkets Hus, Umeå 1991; Galerie Louis, Hirtshals 1991, 1992, 1994; Internasjonal Grafikktriennale, Fredrikstad, Noregi 1992; Fimm Færeyingar, farandsýning á Norðurlöndum 1993-95; Lys over Norden, Silkeborg 1993; Den Færøiske Kunstforening, Kaupmannahöfn (einkasýning) 1994; Stockholm Art Fair, Sollentuna 1994; Nordisk Ministerråd, Kaupmannahöfn (einkasýning) 1995; Galleri Nordens Bilder, Kvarnen (með Bárði Jákupssyni), Kungälv 1995; Nordisk grafik, Listasafnið í Þórshöfn 1995; 920 millibör, farandsýning í Nuuk, Þórshöfn og Reykjavík 1995-96; Dimmalætting, Þórshöfn (einkasýning) 1997; Den Nordiske, Den Frie Kaupmannahöfn 1997; Grafisk kunstsamling, Sindal (einkasýning) 1998; Nordisk grafiktriennale, Reykjavík 1998.

Torbjörn Olsen
Reyngöta 1
FO-100 Tórshavn
+298 31 82 09

Fæddur 1956 í Þórshöfn.

Ny Carlsberg Glyptoteks Tegne- og Malerskole, Kaupmannahöfn
1972-74.

Sýningar:

Ung Færøsk Kunst, Óðinsvéum 1980; Færeysk list, farandsýning á Norðurlöndum 1983-85; Listasafn Færeyja 1982, 1983, 1986, 1994; Færøsk Kunst, Nikolaj Kirke, Kaupmannahöfn 1986; Huset í Arnæs 1988, 1994, 1997; Giart 89, Gautaborg 1989; Tre Færøiska, Umeå 1991; Vorsýningar í Þórshöfn 1990-97; Nordisk Kunst, Árósum (verðlaun) 1991; Færeysk list, Hróarskeldu 1991; International Grafikk Triennale, Frederikstad 1992; Luft og Ljus, farandsýning á Norðurlöndum 1993-95; 920 millibör, Þórshöfn, Reykjavík, Nuuk 1995-96; Nordisk Kunst, Árósum 1994; Temperatur, Ny Nordisk

Kunst, Danmörku 1996–97; Den Gyldne (gestur), Charlottenborg, Kaupmannahöfn 1997–98.

Einkasýningar:

Galleri Sct. Gertrud, Kaupmannahöfn, 1985, 1988, 1991; Gallari List, Þórshöfn 1988–91.

Leikmyndir í sýningu Íslenska dansflokksins „Turnarnir fjórir“ eftir William Heinesen og Kristian Blak, Norðurlandahúsið, Þórshöfn 1987.

Portrett af biskupi Kaupmannahafnar, Ole Bertelsen, í Vorrarfrúarkirkju, Kaupmannahöfn 1986.

Veggskreytingar: Elliheimilið Láargarður, Þórshöfn 1987; Leikskólinn í Hoyvík, 1988; altaristaflan í kirkjunni í Haldarsvík 1996.

Gestasýning á Sveaborg, Helsinki 1985. Gestasýning í Namsos, Noregi 1993, Námsferð til Rómar 1991. Teikningar í mörgum bókum og tímaritum.

Tróndur Patursson

FO-175 Kirkjubæur

+298 32 80 71

Fæddur 1944 í Kirkjubæ.

Ny Carlsberg Glyptotek Kaupmannahöfn 1965. Listiðnaðarskóli í Noregi 1966–67. Statens kunstakademi, Oslo 1969–73.

Sýningar:

Ólafsvökusýningar í Þórshöfn frá 1967; Vorsýningar í Þórshöfn frá 1990; Færeysk list, Nordisk Konstcentrum 1983–85. Færeysk list 86, Nikolaj Kirke, Kaupmannahöfn 1986; Færeysk list, Listafelag Føroya 1988–89; Stavanger Kunstforening 1972; Den Nordiske (gestur), Kaupmannahöfn og Berlin Kleine Orangerei 1985–87; Ny Dansk Glaskunst, Chartres Frakklandi, Glyptoteket, Kaupmannahöfn, Musikhuset í Árósum, Brandts Klædefabrik, Óðinsvéum 1989; Den Flexible (gestur), Kaupmannahöfn 1990.

Einkasýningar:

Listaskálinn, Þórshöfn 1972–73, 1982 og 1984; Stavanger Kunstforening 1972; Norræna húsið Reykjavík 1987 og 1990; Musikhuset í Árósum 1992; Kjarvalsstaðir 1992; Nordisk Kunstforbund, Hanaholmen, Helsinki 1995; Norðurlandahúsið, Þórshöfn 1995 og 1998.

Hefur skreytt Sparisjóð Færeyja, Þórshöfn 1979; Tækniskólann, Þórshöfn 1981; Austurskólann, Þórshöfn 1982; Hótel Færeyjar 1983; Norðurlandahúsið 1984; Útvarpshúsið í Þórshöfn 1985; SMS í Þórshöfn 1987; Flugstöðina í Vogum 1989; kirkjuna í Götu 1990–91.

Fékk ferðastyrk Statens kunstfond 1973. Ferðir til Suður-Frakklands, Spánar, Ítalíu, Grikklands, Tyrklands, Túnis, Marokkó 1973–74, Parísar 1986. Þátttakandi í sjóferð, kenndri við heilagan Brendan, með Timothy Severin yfir Atlantshaf, ferð Sindbaðs sjófara frá Óman til Kína og Ferð Jasonar frá Grikklandi til Georgíu við Svartahaf.

Guðrið Poulsen
Varðagöta 1
FO-100 Tórshavn
298 31 18 66

Fædd 1961 í Þórshöfn.

Finnland 1982–84: Västra Nylands Folkhögskola/folkakademi, Karis: keramik, höggmyndir, hönnun. Ísland 1984–86: Myndlista- og handíðaskólinn: keramik.

Sýningar:

Á Íslandi, í Grænlandi, Noregi, Svíþjóð, Danmörku og Finnlandi frá 1986; Smíðjan í Litluvík 1988, 1993; Gallarí List, Þórshöfn 1989, 1992; Ólafsvökusýningin í Þórshöfn frá 1986; Vorsýningar í Þórshöfn 1990–95, 1998; Sønderjyllands Kunst og Kulturcenter 1992, 1994, 1996; Gallery Arka, Vilnius 1996; Nordic Heritage Museum, Seattle 1997; Gallery Artemisia, Chicago 1997; Slóðir, Listaskálinn, Þórshöfn 1998.

Meðal þeirra sem keypt hafa verk hennar eru Ráðhúsið í Reykjavík, Listasafn Færeyja, Færeyska landstjórnin, Sparisjóður Færeyja.

Hefur myndskreytt kirkjuna á Sandi, Færeyja banka í Þórshöfn. Sparisjóð Færeyja í Vestmanna, byggingar í eigu landstjórnar Færeyja.

Grímur fyrir leikritið „Turninn á heimsenda“ 1988. Leikmyndir fyrir „Snýkurin“ 1990, Veggspjöld fyrir Norðurlandahúsið Þórshöfn 1997.

Ferðir til Grænlands 1985, Spánar 1989, Litháens 1996.

Ingálvur av Reyni
Lützenstrøð 13
FO-100 Þórshöfn
+298 31 48 17

Fæddur 1920 í Þórshöfn.

Tækniskóli Bizzie Höyers, Kaupmannahöfn 1938–42. Kunstakademiets Malerskole, Kaupmannahöfn 1942–45,

Sýningar:

Ólafsvökusýningar í Þórshöfn frá 1948; Færeysk list, Den Frie Udstillingsbygning, Kaupmannahöfn 1955–56, 1976; Vorsýningin, Charlottenborg, Kaupmannahöfn 1958; Haustsýningar á Charlottenborg, Kaupmannahöfn 1958, 1982; Færeysk list, Listasafn Íslands 1961, 1971; Den Nordiske 1970–91; The Scottish Art Council, Edinborg 1971; Færeysk list, Bergens Kunstforening 1972; Færeyskir listamenn, Vejens Kunstmuseum 1980, 1994; Færeysk list, Sveaborg 1983-85, Færeysk list, Nikolaj Kirke, Kaupmannahöfn 1986; Færeysk list, Huset í Arnæs 1988, 1994; Corner 1989; Kammeraterne 1992–96.

Einkasýningar:

Þórshöfn 1947; Ole Haslunds Hus, Kaupmannahöfn 1953; Ole Jensen, Kaupmannahöfn 1964; Galleri Gammel Strand, Kaupmannahöfn 1968, 1990; Listaskálinn í Þórshöfn 1972, 1983; Galleri Profilen, Árósum 1991, 1994; Retrospekt, Bornholms Kunstmuseum, 1992; Ágalleriet Køge 1992, 1994;

Norðurlandahúsið, Þórshöfn 1993; Listasafn Færeyja, Þórshöfn 1995; Randers Kunstmuseum 1998.

Styrkir og verðlaun m.a.: Henry Heerp 1981, Eckersberg Med. 1986, Vilhelm Pachts-styrkur 1991, Ole Haslund 1996. Ferðir til Frakklands 1958, 1973, 1979. Hefur skreytt m.a. Grunnskóla Þórshafnar 1954, skólann í Giljanesi 1969, Austurskólann í Þórshöfn. Teikningar í ýmsar bækur, 3 frímerkjaseriur fyrir færeysku pósthjónustuna.

Kári Svensson
Marknagilsvegur
FO-100 Tórshavn
+298 31 34 77

Fæddur 1954 í Þórshöfn.

Sýningar:

Prír í Listaskálanum, Þórshöfn; Prír í Smiðjunni í Litluvík; Prír í Gallari List, Þórshöfn; Færeysk list, Nikolaj Kirke, Kaupmannahöfn 1986; Låne- og sparekassen, Kaupmannahöfn 1989 og 1992, Vorsýningar, Listaskálinn í Þórshöfn 1990–96, 1998; Nordisk Kunst, Árósum 1991; Galleri Sct, Gertrud, Kaupmannahöfn 1992; Kunsternes Vinterudstilling, Kaupmannahöfn 1992, 1995; Sønderjyllands Kunst- og Kulturcenter 1993, 94; Farandsýning í Danmörku 1993; Gallerie Marialust, Holland 1995; Galleri Gammel Strand, Kaupmannahöfn 1995; Galleri NB 1996, 1997; Gallerie Rasmus 1996, 1998; Scanticon Kolding — Leikhúsið í Kolding með Gallerie Rasmus 1997; Art Copenhagen 1997 með Gallerie Rasmus; Farandsýning um Eystrasaltslönd 1997; Kunsthallen, Kaupmannahöfn með Gallerie Rasmus 1998; Art Hering 1998 með Gallerie Rasmus; Listaskálinn í Þórshöfn með Gallerie Rasmus, 1998; Art Copenhagen 1998 með Gallerie Rasmus.

Meðal þeirra sem keypt hafa verk hans: Listasafn Færeyja; Færeyja banki í Þórshöfn, danska utanríkisráðuneytið, 4. maj kollegiet, Óðinsvéum; Tönder Bank; Handelsskolen Tönder; Totalbanken í Óðinsvéum; Toyota Danmark, Herlev.

Tita Vinther
Hvarvið 1
FO-100 Tórshavn
+298 31 30 81

Fædd 1941 í Finnlandi.

Vefnaður, spuni og ullarlitun í Færeyjum 1965–75. Hannyrðakennari í Danmörku 1977–79. Góbelínvefnaður í Danmörku 1986. Hannyrðaskóli í Finnlandi 1978.

Sýningar:

Færeysk list, Nikolaj kirke, Kaupmannahöfn 1986; Ólafsvökusýningar í Þórshöfn frá 1987; Gautaborg 1989; Vorsýningin í Þórshöfn frá 1990; Norðurlandahúsið, Þórshöfn 1988 og 1991; Galleri List 1989 og 1992; Amtsgården Sorø 1989; Ráðhúsið í Birkerød 1991; Tynset Arthouse 1991; Seinajoki 1991; Ráðhúsið í Næstved 1992; Hafnarborg 1992; Nuuk 1992; Ilulissat 1992; Færeyingahúsið í

Kaupmannahöfn 1993 og 1996; Arendalen 1993; Eslöv 1993; Helsingör 1993; Kystgalleriet Árósum 1994; Norræn listsýning á Álandseyjum 1995; Sønderjyllands Kunst- og Kulturcenter 1996; Seattle 1997; Chicago 1997; Eistland 1997; Lettland 1997; Litháen 1997.

Meðal þeirra sem hafa keypt verk hennar: Listasafn Færeyja; Færeyja banki, Láargarður; Dimmalætting, bæjarstjórnin í Þórshöfn; Dómkirkjan; Brunatryggingin; Tryggingarsamband Færeyja; og Hótel Færeyjar, Þórshöfn; Dansk-færøsk Kulturfond, Kaupmannahöfn; Seinajoki, Finnlandi; Birkerød Kunstfond; Tynset skole, Noregi; grænlenka landstjórnin; kirkjan á Viðareiði; landstjórn Færeyja. Verk hennar hafa verið gefin dönsku konungsfjölskyldunni.

Menningarmálanefnd Reykjavíkur / *Mentanarnevnd Reykjavíkar*:

Guðrún Jónsdóttir, formaður

Guðrún Ágústsdóttir

Anna Geirsdóttir

Eyþór Arnalds

Júlíus Vífill Ingvarsson

Finna Birna Steinsson

Tryggvi Baldvinsson

Forstöðumaður Listasafns Reykjavíkur, Kjarvalsstöðum /

Savnstjóri á Kjarvalsstöðum, Listasavni Reykjavíkar:

Eiríkur Þorláksson

Þýðing / *Umseting*:

Eðvarð T. Jónsson

Prófarkalestur / *Rættlestur*:

Mörður Árnason, Eðvarð T. Jónsson

Hönnun sýningarskrár / *Framsýningarskrá — útsjónd*:

Þorbjörg Br. Gunnarsdóttir

Skeyting og filmuvinnsla / *Samseting og filmarbeiði*:

Grafík hf.

Prentun og bókkband / *Prenting og bókkband*:

Grafík hf.

Þakkir til Eimskipafélags Íslands fyrir stuðning við sýninguna.

Tökk til Eimskipafélags Íslands fyrri at stuðla framsýningini.

VIÐ GREIDUM ÞÉR LEIÐ

EIMSKIP

ISBN 9979-874-88-0

Listasafn Reykjavíkur — Kjarvalsstaðir / *Listasavn Reykjavíkar*

Október — desember 1998